

#UkrFinForum17

День 2. Панель 4-2

Тема: «Пенсійна система як один із головних драйверів зростання фінансового ринку України»

ВІВТОРОК, 26 ВЕРЕСНЯ 2017

Обговорення пенсійної реформи, яке частково було розпочате в перший день форуму, продовжилось в цій окремій дискусії. І головним було питання: у якому ж вигляді буде прийнято реформу та яке продовження вона може дістати?

Запропонований урядом варіант пенсійної реформи депутати наразі не розглянули. Він був доопрацьований Кабміном після першого читання і, на думку **директора Світового банку в справах України, Білорусі та Молдови Сату Кяхконен**, викликає занепокоєння, бо ставить під загрозу найбільш вразливих пенсіонерів, відкладаючи індексацію пенсій на пізніший період. Учасники панелі висловили стурбованість і тим, що проект не передбачає якнайшвидшого запровадження другого рівня пенсійної системи. Тому дуже важливо, щоб були враховані й прийняті поправки народних депутатів, особливо щодо цього питання. Відтермінування другого рівня, зокрема, пояснюється дефіцитом Пенсійного фонду України, а досягнення його бездефіцитності називається основною передумовою для запровадження другого рівня. Однак дефіцит ПФ існує щонайменше десятиліття, зазначив **директор КУА ІСУ Григорій Овчаренко**, і не варто через це зволікати ще багато років.

Країна чекає на другий рівень пенсійної системи з 2003-го, і зараз той критичний момент, коли хтось має нарешті взяти на себе таку відповідальність, вважає **народний депутат Наталія Веселова**. Про своєчасність і необхідність запровадження другого рівня говорили й інші учасники панелі. Зокрема, про те, що змінилося за останні два роки й наскільки за цей час покращились умови. USAID визначало три необхідні умови: макроекономічну стабільність, готовність фінансового сектору та здатність до запровадження. За цей час суттєво покращилася макроекономічна ситуація та досягнуто стабільності в економіці. Підвищилася й готовність фінансового сектору, який уже може зберігати накопичення та забезпечувати їх приріст. Однак здатність до запровадження лишається недостатньою.

Окремо учасники панелі торкалися питання інструментарію для інвестування пенсійних накопичень. На фондовому ринку країни практично відсутній такий клас активів, як акції, і частина фінансової спільноти вважає це підставою для відкладення запровадження другого рівня. Але є багато країн, де пенсійні фонди не інвестують в акції або інвестують невелику частину акумульованих коштів, щонайбільше 20%. Зокрема, Туреччина, Іспанія, Ізраїль, Греція, Словенія, Чеська Республіка та Корея, тобто серед них і країни ЄС.

У будь-якому разі, за оцінками учасників панелі, впродовж перших років система акумулює 10–15 млрд грн, що загалом не буде надзвичайним обсягом. Враховуючи, що депозити юридичних осіб сягають 300 млрд грн (із поточними

Другий рівень на початку акумулює 10–15 млрд грн, і на ринку достатньо інструментів для їх інвестування

рахунками), а обсяг ОВДП в обігу становить близько 700 млрд грн, ці кошти можуть бути успішно інвестовані з мінімальними ризиками. Тож не потрібно чекати розвитку, зміни чи введення нових інструментів для інвестування пенсійних коштів. Треба запроваджувати другий рівень пенсійної системи й накопичувати гроші, що дасть поштовх для появи нових інструментів. Реформу необхідно розглядати не в статично, а лише в динаміці, адже вона не існуватиме відокремлено від усієї країни й впливатиме на весь спектр економічних відносин.

До фондів другого рівня пропонується відраховувати щонайменше 2% заробітної плати

Також учасники панелі обговорили умови накопичення коштів. Підготовлений народними депутатами законопроект пропонує розпочати з додаткових відрахувань працюючими громадянами 2% заробітної плати з поступовим збільшенням протягом п'яти років до 7%. У ході панелі звучали пропозиції комбінувати відрахування до другого рівня і ділити їх між роботодавцем та працівником, а згодом приєднати й додаткові відрахування з відрахувань до державного пенсійного фонду після досягнення ним бездефіцитності.

Необхідно покращити контроль за управляючими компаніями та інвестуванням коштів

Важливим, на думку учасників панелі, є також здійснення контролю за управляючими компаніями та інвестуванням коштів. Адже з трьох умов, які USAID визначило як основні, одна – здатність до запровадження – ще не досягнута. Наразі невирішеною лишається проблема корупції, хоча антикорупційна реформа є поміж головних на порядку денному й обговорювалася на інших панелях форуму. Контроль за ринком пенсійних фондів ускладнює й те, що за цей час Верховна Рада не ухвалила змін до законодавства, які розподіляють функції Нацкомфінпослуг між НКЦПФР та НБУ, так званий split. Це дасть змогу зменшити ризик неякісного управління пенсійними фондами.

Потрібно діяти, запроваджувати реформу і не боятися можливих труднощів

Висновки. Запровадження другого рівня пенсійної системи необхідне, і відкладати це рішення вже не можна. Накопичення коштів на індивідуальних рахунках дасть поштовх для формування пулу так званих довгих грошей, що допоможе пришвидшити економічне зростання та розвиток фондового ринку. Всі проблеми й труднощі в проведенні реформи передбачити нереально, тому треба починати запроваджувати другий рівень пенсійної системи й поступово вирішувати проблеми, які виникатимуть у процесі. Підсумувати можна фразою одного з учасників форуму, що прозвучала під час панелі: досить роками стояти на березі річки, думаючи, яка там вода, треба зробити крок, увійти у воду і все зрозуміти.

Бізнес центр "Леонардо", 11-й пов.
вул. Богдана Хмельницького, 19-21
Київ, 01030 Україна
Телефон: +38 044 3777040

WEB www.icu.ua

@ICU-UA

ІНВЕСТИЦІЙНО-БАНКІВСЬКІ ПОСЛУГИ

Макар Пасенюк, CFA, керуючий директор
makar.paseniuk@icu.ua

Роман Нікітов, ACCA директор
roman.nikitov@icu.ua

Руслан Кільмухаметов, директор
ruslan.kilmukhametov@icu.ua

Іван Швиданенко, директор
ivan.shvydanenko@icu.ua

Юрій Камарицький, віце-президент
yuriy.kamarytskyi@icu.ua

Руслан Патлавський, директор
ruslan.patlavsky@icu.ua

СТРАТЕГІЧНИЙ ТА КОРПОРАТИВНИЙ РОЗВИТОК

Влад Сінані, директор
vlad.sinani@icu.ua

ТОРГОВЕЛЬНІ ОПЕРАЦІЇ

Костянтин Стеценко
керуючий директор
konstantin.stetsenko@icu.ua

Сергій Беляєв
трейдер, ЦП з фіксованим доходом
sergiy.byelyayev@icu.ua

Віталій Сівач
трейдер, ЦП з фіксованим доходом, валюти
vitaliy.sivach@icu.ua

Лілія Кубитович
управління активами
liliya.kubytovych@icu.ua

Євгенія Грищенко
продаж ЦП з фіксованим доходом
yevgeniya.gryshchenko@icu.ua

Богдан Воротилін
фінансовий аналітик, АПК
bogdan.vorotilin@icu.ua

АНАЛІТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Олександр Вальчишен
керівник аналітичного департаменту
alexander.valchysheh@icu.ua

Олександр Мартиненко
керівник підрозділу аналізу корпорацій,
небанківський сектор
alexander.martynenko@icu.ua

Тарас Котович
старший фінансовий аналітик,
державний борг
taras.kotovyuch@icu.ua

Михайло Демків
фінансовий аналітик, банківський сектор
mykhaylo.demkiv@icu.ua

ТОВ «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КАПІТАЛ УКРАЇНА» Ліцензії НКЦПФР на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку: дилерська діяльність – АЕ 263019, брокерська діяльність – АЕ 263018, депозитарна діяльність депозитарної установи – АЕ 286555, діяльність андерайтера – АЕ 263020.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ / РОЗКРИТТЯ ДОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Цю аналітичну публікацію підготовлено у ТОВ «Інвестиційний капітал Україна» суто для інформаційних цілей для своїх клієнтів. Вона не є інвестиційною порадою або пропозицією продати чи купити будь-який фінансовий інструмент. Тоді як було вжито відповідних заходів, щоб опублікована інформація не була неправдивою чи вводила в оману, ТОВ «Інвестиційний капітал Україна» не робить заяв, що вона є повною і точною. Інформація, що міститься у цій публікації, може бути змінена без жодних попереджень. Захист авторських прав та права на базу даних присутні в цій публікації, і її не може відтворити, поширити або опублікувати будь-яка особа для будь-яких цілей без попередньої згоди ТОВ «Інвестиційний капітал Україна». Усі права захищено.

Будь-які інвестиції, згадані тут, можуть включати значний ризик, не обов'язково у всіх юрисдикціях, можуть бути неліквідними і не можуть бути прийнятними для всіх інвесторів. Вартість або дохід згаданих тут інвестицій можуть змінюватися або залежати від обмінного курсу. Історичні дані не можуть бути підставою для майбутніх результатів. Інвестори мають робити власні дослідження та приймати рішення, не покладаючись на цю публікацію. Лише інвестори зі значними знаннями й досвідом у фінансових питаннях, спроможні оцінити переваги та ризики, мають розглядати інвестиції в будь-якого емітента або ринок, а інші особи не повинні робити жодних дій на підставі цієї публікації.

Будь-ласка надсилайте запит про додаткову інформацію із цього звіту на research@icu.ua.

